

Konvensjovne Nøørjen jìh Sveerjen gaskem raastenbijjelen båatsoen bijre

Dah Nøørjen jìh Sveerjen reerenassh,

mah tjìelkestamme saemìeh aalkoealmetjinie
leah dovletjistie elties bovtside juhtiehtamme
raastah dam mij daelie lea raaste Nøørjen jìh
Sveerjen gaskem,

mah raastetraktaten voestes kodicillem
krøøhkestieh mij jaepeste 1751 golken 7. jìh
18. biejjien, mij dåhkasjahta saemide reaktah
nubpien rìjkhese bovtsine juhtedh jìh dejtie
debpene reaktah båeries saemien vùekiej
mietie,

mah jiehtieh ihkie håalemen mietie Sveerjen
dååhkasjimmien bijre Dan europian unionen
3. protokollese Om det samiske folket, dellie
dah lihtsegh nænnoestin saemiej gaavhtan
Sveerjese dïedteh naasjovnen jìh
gaskenaasjovni reaktaj mietie,

dah naemhtie seamadamme:

Kaapitele 1. Våarome-prinsibph

Aartigkele 1

Daate konvensjovne lea dan raastenbijjelen
båatsose Nøørjen jìh Sveerjen gaskem.

Konvensjovnen jiehtegh leah båatsoesijtese
jallh båatsoesijten båatsoeburride jìh
saemiensijtese jallh saemiensijten
båatsoeburride.

Aartigkele 2

Konvensjovnen ulmie lea rìjhki gaskem
ektiebarkoem eevtjedh jìh evtiemdidh,
båatsoesijti jìh saemiensijti gaskem jìh
båatsoeburriej gaskem dovne guktie

gåatomem utniehtidh gáhkaldahken økologijes, økonomijes jìh kultuvreguedtijes båatsose gåabpaginie rìjhkine .

Konvensjovnem galka utnedh guktie eah orre átnoes båatsoebarkoevuekieh tsagkesth mah aalme sïebredahken evtieðimmeste sjidtieh.

Aartigkele 3

Raastenbìjjelen båatsoe galka reaktaj jìh diediti gujmie rãåresjidh mah naasjovnen reaktaj nuelelen dennie rìjhkesne gusnie dihte båatsoe, jis ij Leah mij jeatjah daan konvensjovnen mietie.

Aartigkele 4

Naasjovnen åejvieh aktene rìjhkesne, mah vuartasjeh mejtie rãajvarimmiem luhpiemdidh aktene dajvesne mij daan konvensjovnen mietie raastenbìjjelen båatsoe nuhtjesåvva, dah gelkieh vierhtiedidh dan guhkie gåarede dam dajvem geehtedh rãajvarimmiej vuestie mah maehtieh dajven båatsoem tsagkestidh.

Jis lïjhke rãajvarimmiem luhpiemdidh, dellie rìjhke tjirkie nuekies gåatomem jaksedh jallh, jis ij gaegnedh, dellie naasjovnen reaktaj mietie økonomije-åasam maeksedh.

Aartigkele 5

Konvensjovnem tjirrehtidh dellie gøøkte tjirkes åårganh tseegkesovvedh, gåabpagidie rìjhkide aktesne; akte reeremeåårgane, Nøørjen-Sveerjen gåatomemoenehtse (Gåatomemoenehtse), jìh akte njååhtjedimmie-åårgane, Nøørjen-Sveerjen njååhtjedimmiemoenehtse (Njååhtjedimmiemoenehtse).

Aartigkele 6

Båatsoesjìte jìh saemiensjìte maahta dajvh båatsose nuhtjedh dennie nubpene rìjhkesne nimhtie guktie dihte sjìere protokolle vuesehte (dajveprotokolle) mij daan konvensjovnese lissine (Lissie 1).

Aartigkele 7

Baatsoesijte jih saemsiijte maahta
ektiebarkoen bijre maahtedimmiem tjaeledh
mij dajveprotokolleste sveehkie. Dagkeren
maahtedæmman barre reaktaj bijre mah
baatsose viedteldh jih dajvi bijre gubpene
vaenemes akten lotjkehtæjjese reaktah
baatsoem utnedh naasjovne laaki mietie jallh
daan konvensjovnen mietie.

Ektiebarkoemaahtedimmie ij galkh jeatjebi
iedtjide tsagkesinie sjidtedh. Maahtedæmman
byøroeh sjiehteles kriebpesjimmieh guktie
destie mahtedh loetedh.

Baatsoemoenehtse ektiebarkoemaahtedimmiem
dåhkasjahta edtja tjirkes sjidtedh. Mearan
maahtedimmiem gietede dellie moenehtse
giehtjede guktie maahtedimmie konvensjovnen
ulmiem jaksa dan 2. aartigkelen mietie. Aerebi
goh maahtedimmiem dåhkasjehtedh dellie
moenehtse maahta jeatjabidie goh
maahtedæjjide nuepiem vedtedh dam åadtjodh
lahtestidh.

Daan konvensjovnen jiehtegh Leah dan guhkie
sjiehtieh dejtie dajvide mah
ektiebarkoemaahtedimmiej nuelesne mah
gålmede boelhketjen mietie dåhkasjahteme.
Jis maahtedimmie loevene, dellie
dajveprotokolle håsvede.

Aartigkele 8

Dah gåatomedajvh mah dajveprotokollesne
moenesuvvieh jallh
ektiebarkoemaahtedimmie, dah eah nænnosth
jallh eah jiehtieh guktie staath vuejnieh man
vyjrehke dah daantesreaktah. Dihte dellie
jeahta konvensjovne ij daantesreaktaj
gåatomereaktide dijph mah baatsoesaemieh
aktede rjyhkeste nubpene rjyhkesne utnieh.
Gyhtjelassh njååhtjedidh man vyjrehke dah
daantesreaktah eah dah dellie konvensjovnen
raejeste vaenebh sjidth, menh Nøørjesne
privatereaktaj gaavhtan guhkiesæjkien
åtnoevuekiej mietie jih Sveerjesne
dovletjereaktaj mietie.

Jis guhte veanhta nubpene rjrhkesne sutnjien daamtesreaktah gáatoemasse jeenebinie dajvine goh dajveprotokollese tjaalasovveme, dellie maahta aamhtesem dan rjrhken dáapman uvte tseegkedh sov aamhtesem áadtjodh giehtjedidh. Dagkerem aamhtesegiehtjedimmiem almetjen digkiereaktaj uvte Nøørjesne tsegkesávva jrh almetjen digkiereaktaj uvte Sveerjesne.

Jis faamoje dáapman tjirrh vuesehte báatsoeburrien aktede rjrhkeste Leah reaktah nubpene rjrhkesne gáatoehtidh, dellie dáapma daan konvensjovnen uvte báata. Díhte nubpie rjrhke geehtie guktie moeneme báatsoeburrieh nuepiem áadtjoeh reaktide nuhtjedh jallh jis ij buektehth, dellie naasjovnen reaktaj mietie økonomije-áasah áadtjodh.

Kaapitele 2. Sjiere reaktah dan raastenbijnjelen báatsose

Aartigkele 9

Raastetraktaten voestes kodicille jaepien 1751 golken 7. jrh 18., dillie goh rjrhkeraasten bijnjelen fearadidh, ij jeatjah maajsojde rjrhpesth dan raastenbijnjelen báatsose enn goh dejtie mah kodicillese tjaalasovvin.

Daan konvensjovnen mietie galka tollen-, skaehtien- jrh maaksoen namhtah sjidtedh dejtie tsiehkide mah daennie aartigkelisnie jrh 10. aartigkelisnie moeneme.

Díhte gie daan konvensjovnen mietie báatsoem nubpene rjrhkesne átna dísse Leah reaktah

1. mearan báatsoebarkojne raasten rastah juhtedh jrh nubpene rjrhkesne áarrodh
2. nubpene rjrhkesne dennie átnoedajvesne 6. jrh 7. aartigkelen mietie, dej seamma njoelkedassi mietie mah rjrhken jijtse báatsoeburride,
 - a. báatsoen gaavhtan moerh jrh ïebneh vaeltedh
 - b. tseagkerh jrh gáetieh tseagkodh mah báatsose daerpies
 - c. vijredh jrh gøøledh

3. jis båtsose daerpies, jīh tollen-,
skaehtien- jīh maaksoej namhtah, dan
nubpien rījhkese meatan vaeltedh jīh,
dej seamma njoelkedassi mietie mah
rījhken jījtse bātsoeburride, nuhtedh
 - a. bīenjīh, hierkieh jallh jeatjah
juvrh
 - b. daerpies deerpegh,
bātsoevierhkieh, bovtse
gāatomes, dirregh jīh īebneh
edtjedh tseagkerh tseagkodh jīh
dāvvodh j.j.
 - c. vaeknieh jīh boenegh
 - d. radiosaadtojh- jīh dāastojh
 - e. motovredoenehkh jīh
laantemotovredoenehkh
 - f. bātsose maam jeatjah daerpies

Aartigkele 10

Disse gie daan konvensjovnen mietie
raastenbijjelen bātsojne giehtele, disse Leah
stilleme:

1. Geahtjoes bovtsh jallh bovtsh ammes
mīerhkine dellie dejtie bovtside
gīetedalledh dej njoelkedassi mietie dennie
laantesne bovtsh Leah.
2. Jielje bovtsh jīh heanteme bovtsh jīh
bovtseste mij jeatjah jījtsen ātnose maahta
dan nubpien rījhkese saahtesjīdh tollen-,
skaehtien- jīh maaksoej namhtah.
3. Bovtsh maahta nubpene rījhkesne leekedh
jīh mænngan bāāstide dan hīejmerījhkese
saahtesjīdh tollen-, skaehtien- jīh maaksoej
namhtah.
4. Bovtsh maehtieh nubpene rījhkesne
leekesovvedh jīh doekesovvedh dan rījhken
sījsesahtemen jīh doekesovvemen jiehtegi
mietie.
5. Sāemies aejkien vaenebh bovtsh maehtieh
nubpene rījhkesne leekesovvedh jīh
debpene doekesovvedh tollen-, skaehtien-
jīh maaksoej namhtah, jis ij goh sjiehth
bovtside bāāstide hīejmerījhkese
saahtesjīdh.
6. Bovtsh motovredoenehkgujmie rījhki
gaskem saahtesjīdh dellie dam darjodh
doenehki gujmie mah aktene rījhkesne
dagkeren saahtesjāemman dāhkasjahteme.

Kaapitele 3. Nøørjen-Sveerjen gåatomemoenehtse

Aartigkele 11

Gåatomemoenehtsisnie gelkieh vijhte lihtsegh mah njieljie jaepide moenesuvvieh. Reerenassh gøøkte lihtsegh jījth veeljieh, giejistie akten leah jijnjh båtsoedaajroeh jth rījken båtsoejielemen raeriestimmien mietie moenesávva. Reerenassh ektesne dovne gelkieh, Nøørjen jth Sveerjen saemiedigkiej raeriestimmien mietie, aktem lihtseghem moenehtsen ávtoehkinie moenedh.

Fierhten lihtsegasse persovne sijjiesadtje mij moenesovveme seamma dan mietie mij lihtsegasse hásvede. Ávtohken sijjiesadtje lea Gåatomemoenehtsen nubpieávtohke.

Aartigkele 12

Jis ij leah dajveprotokollese tjaalasovveme dellie dejtie dajvide mah protokolleste dijpesuvvieh, dejtie Gåatomemoenehtse maahta nænnoestidh

1. mij båtsoesijtide jallh saemiensijtide mij maahta dajvem nuhtedh
2. gåatometijjeh
3. jollemes bovtseláhkoem.

Gåatomemoenehtse maahta dovne nænnoestidh

4. guktie juhtemem øørnedh
5. bovtsi tjáanghkoeh jth raarkoeh bijre
6. sjīere jiehtegh bæjroehtæmman jth ryøjnesjæmman
7. sveehkemh dajveprotokollen jiehtegijstie
8. ektiebarkoemåhtedimmien
9. dâhkasjehtemem 7. aartigkelen mietie
10. lahtestimmien 13.aartigkelen mietie
11. maaksoem 24. aartigkelen mietie
11. diēdth jth rāajvarimmieh 25. jth 26. artigkeli mietie
12. konvensjovnemaaksoem 27. aartigkelen mietie
13. vierhtijste maaksoeh dejtie maakseme konvensjovnebeetnegijstie
- 28.aartigkelen mietie
- 14.guktie konvensjovnegeerestahkh vaenebem sirtedh

Gåatomoenehtse galka raastenbijjelen
båatsoen evtiedimmiem vuartasjidh jñh fierhten
jaepien rijhki reerenasside dååjrehtidh.

Aartigkele 13

Gåabpegi rijhki jarngen, lihkesdajven jñh
byjresken åejviej, dah edtjiej
Gåatomoenehtsistie lahtesem darhkelidh
aerebi goh riektes åejviej nænnoestimmiem
dåhkasjehtiej mij maahta raastenbijjelen
båatsoem dijpedh.

Saemien iedtjide dagkeres govlehtimmie ij
konsultasjovnediedtem orrijehtiej dan mearan
dagkeres dïedte lea naasjovnen jñh
gaskenaasjovni reaktaj mietie.

Aartigkele 14

Gåatomoenehtse nænnoestimmieh
jeenebelåhkojne nænnoste (aalme
jeenebelåhkoe). Jis seammagïelelåhkoe dellie
åvtohken gïele nænnoste.

Gåatomoenehtse maahta dåhkasjehtedh
gosse åvtohke jñh vaenemes akte lihtsege
fierhtede rijhkeste lea dåhkasjehtemisnie
meatan.

Aamhtesebuektiehtæmman, jallh
dïedtedarjoemasse 25. aartigkelen voestes
boelhketjen mietie jñh 26. aartigkelen voestes
boelhketjen mietie, dellie åvtohke maahta
oktegh nænnoestidh.

Aartigkele 15

Gåatomoenehtsen nænnoestimmiem maahta
tjirrehtedh jalts nænnoestimmie lea
Njååhtjedimmiemoenehtsasse seedtesovveme.
Gåatomoenehtse maahta læjhkan jiehtedh ij
galkh nænnoestimmiem tjirrehtedh aerebi
goh klååkemebiejjieh vaaseme.

Njååhtjedimmiemoenehtse maahta jiehtedh ij
galkh klååkesovveme nænnoestimmiem
tjirrehtedh aerebi goh klååkemem
minngemosth nænnoestamme.

Aartigkele 16

Gåatomemoenehtsen nænnoestimmie maahta
Njååhtjedimmiemoenehtsasse klååkedh aktede
bieleste jallh destie mij nænnoestimmeste
dijpesåvva. Nænnoestæmman mij maahta
klååkesovvedh disse njieljie klååkemevåhkoeh
dehtie biejjeste nænnoestimmie dååsteme.
Klååkeme tjuara dejnie våhkojne
Gåatomemoenehtsasse seedtesovvedh. Jis
klååkeme dan mænngan båata dellie
Gåatomemoenehtse galka klååkemem girvedh.

Kaapitele 4. Nøørjen-Sveerjen Njååhtjedimmiemoenehtse

Aartigkele 17

Njååhtjedimmiemoenehtsisnie gelkieh vijhte
lihtsegh mah njieljie jaepide moenesuvvieh.
Dah reerenassh gøøkte lihtsegh jijtjh muenieh,
giejstie akten leah jijnjh båatsoedaajroeh jih
rijhken båatsoejelemen raeriestimmeste
moenesåvva jih dan nubpien leah
døøpmememaahtoeh. Reerenassh ektesne
dovne gelkieh, Nøørjen jih Sveerjen
saemiedigkiej raeriestimmeste, lihtsegh
moenedh gie moenehtsen åvtohke. Åvtohke
galka doemesjæjjine årrodh jallh dan leah
vyjrehke doemesjedååjrehtsh.

Fierhten lihtsegasse persovne sijjiesadtje
moenesåvva seamma dan mietie mij lihtsegasse
håsvede. Åvtohken sijjiesadtje lea
Njååhtjedimmiemoenehtsen nubpieåvtohke.

Aartigkele 18

Njååhtjedimmiemoenehtse nænnoestimmie
jeenebelåhkojne nænnoste (aalme
jeenebelåhkoe). Jis seammagielelåhkoe dellie
åvtohken gie nænnoste.

Njååhtjedimmiemoenehtse maahta
dåhkasjehtedh gosse gaajhkh lihtsegh leah
gietedimmesne meatan.
Aamhtesebuektiehtæmman dellie åvtohke
oktegh maahta dåhkasjehtedh.

Njååhtjedimmiemoenehtsen nænnoestimmie

konsesjovnemaaksoen bijre 27. aartigkelen
mietie maahta destie gie
konvensjovnemaaksoem åådtjeme, gosse
Nøørjesne meadtaladteme dellie digkiereaktese
seedtesovvedh, jìh Sveerjesne Läänereaktese
Norrbotthenen läänesne klååkesovvedh.
Dan bijjelen ij goh maehtieh
Njååhtjedimmiemoenehtsen nænnoestimmie
digkiereaktese seedtesovvedh jallh
Läänereaktese klååkesovvedh.

Dehtie biejjeste nænnoestimmie dååsteme
dellie njieljie klååkemevåhkoeh. Steebne jallh
klååkeme tjuara dejnie våhkojne digkiereaktese
seedtesovvedh jallh Läänereaktese
Norrbotthenen läänesne. Jis steebne jallh
klååkeme dan mænngan båata, dellie
dåapmastovle galka dam girvedh.

Kaapitele 5. Ektiejiehtegh Nøørjen-Sveerjen gåatomemoenehtsasse jìh Nøørjen-Sveerjen Njååhtjedimmiemoenehtsasse

Aartigkele 19

Gåatomemoenehtse jìh
Njååhtjedimmiemoenehtse galka ov-viedteldh
jìh ij guhten åvteste aamhtesidie gïetedidh.

Aartigkele 20

Gåatomemoenehtsen jallh
Njååhtjedimmiemoenehtsen nænnoestimmie
lea diedtevåarome fierhtene rìjhkesne seamma
njoelkedassi mietie goh faamoje dåapmah.

Naasjovnen dåapmastovlen nænnoestimmie 18.
aartigkelen gåalmede boelhketjen mietie
maahta klååkijen hiejmerìjhkesne tjrrehtetdh
seamma njoelkedassi mietie goh faamoje
dåapmah.

Aartigkele 21

Gåatomemoenehtse jìh
Njååhtjedimmiemoenehtse gïehtjedimmieh jìh
goerhtallemh tjrrehtetieh mah daerpies
edtjedh laavenjasside darjodh mah daan
konvensjovnese biejesovveme leah.
Gåatomemoenehtse jìh

Njååhtjedimmiemoenehtse maehtieh driekte
gåabpegi rjñhki åejvide gåhtjodh viehkiem
barkose åadtjodh. Jis daerpies dellie moenehtsh
maehtieh daajroeladtjh sjjere
goerehtimmiebarkose utnedh.

Aartigkele 22

Gåatomemoenehtsen jih
Njååhtjedimmiemoenehtsen lihtsegh,
daajroeladtjh jih almetjh moenehtsi
tjaeliehtimmiesijjine maehtieh raasten rastah
vuelkedh dagkoe gusnie bøøremes moenehtsi
barkose jih, tollen-, skaehtien- jih maaksoej
namhtah, daerpies deerpegh meatan vaeltedh.

Aartigkele 23

Gåatomemoenehtsen jih
Njååhtjedimmiemoenehtsen njoelkedassh leah
daan konvensjovnen bealese biejesovveme.
(Lissie 2)

Gåatomemoenehtse jih
Njååhtjedimmiemoenehtse jñtsh
raeriestimmiem fierhtenjaepien budsjedtese
beaja. Reerenassh budsjedtem nænnoestieh.
Rjñhkide seamma jñjñh beetneh-åasah.
Reerenassh ektesne jiehtieh guktie reeknemem
jih revisjovnem tseegkedh.

Kaapitele 6. Jiehtegh guktie bovtsh bååstide saahtodh jih meadtoej bijre

Aartigkele 24

Jis bovtsh akten rjñhken båatsoesjyteste jallh
saemiensjyteste leah nubpene rjñhkesne
konvensjovnen vjaaromen namhtah, jallh jis
bovtsh jñtshen rjñhken båatsoesjyteste jallh
saemiensjyteste leah aktene dajvesne
konvensjovnen vuestie, dellie båatsoesjyteste jallh
saemiensjyteste galka bovtside bååstide luhpehts
gåatomedajvese varki juhtiehtidh. Aerebe goh
bovtside juhtehte dellie jeatjah båatsoesjytem
jallh saemiensjytem dan bijre bieljielidh. Ij goh
maehtieh bovtsh raerhkedh jallh miesieh
mïerhkesjidh jis ij åvtelen nubpiem
båatsoesjytem jallh saemiensjytem dan bijre
bieljelh.

Båatsoesijte jallh saemiensijte galka, raarkoen mænngan, bovtsem varki juhtiehtidh luhpehts dajvese jis ij mij jeatjah määhtedimmesne määhtedæjjaj gaskem. Jis bieljelimmie båtsoesijte jallh saemiensijte ij Leah raarkosne meatan j̄ih jis ij buektehth bovtsem båastide heaptohth saahtodh, dellie dihte raerhkiemie båtsoesijte jallh saemiensijte maaha bovtsem leekedh j̄ih däärrehtidh båtsoeburrien reeknemen åvteste.

Jis ij mij jeatjah määhtedimmien mietie dellie båtsoesijte jallh saemiensijte disse maaksa gie bovtsem geehtie j̄ih båastide juhtehte. Båtsoeburrie dovne leekemen j̄ih doekemen åvteste maaksa. Jis ov-siemes maaksoen bijre dellie Gåatomemoenehtse dam nænnoste.

Aartigkele 25

Jis båtsoesijte jallh saemiensijte ij bovtsem båastide juhteht nimhtie guktie 24. aartigkele jeahta, dellie Gåatomemoenehtse maaha, kriibpesjimmien mænngan gie destie slearese, båtsoesijtem jallh saemiensijtem stilledh bovtsem debpelde vaeltedh sj̄ere moeneme biejjien åvtelen.

Jis ij stillemem dæredh dellie Gåatomemoenehtse jeahta gie maaha bovtsem båastide juhtiehtidh jallh dam leekedh j̄ih doekedh båtsoeburrien reeknemen åvteste. Moenehtse maaha nænnoestidh ihkie dagkerh råajvarimmieh maechieh rijhken riektes åejvijste dorjesovvedh jallh båtsoesijteste jallh saemiensijteste mij dagkerem barkoem sj̄ijsjeme.

Dah maaksoeh edtjedh båastide juhtiehtidh dejtie dihte riektes båtsoesijte jallh dihte riektes saemiensijte maaksa mij stillemem åadtjeme voestes lihtsen mietie. Leekemen j̄ih doekemen åvteste dellie båtsoeburrie maaksojde maaksa. Dihte mij leekemistie doekemistie åebrelen sj̄ædta dam dihte båtsoeburrie åadtje.

Aartigkele 26

Båatsoeburrie, båatsoesijte jallh saemiensijte
mij ij daan konvensjovnen jiehtegh dåeredh
jallh nænnoestimmieh Gåatomemoenehtsistie
jallh Njååhtjedimmiemoenehtsistie
bieljielamme, dihte maahta
Gåatomemoenehtsistie stillesovvedh sjïere
biejjien åvtelen ovnessie råajvarimmieh
darjodh jallh gajvedh. Stillemasse maahta
diédtemaaksoem biejedh. Jis nimhtie sjeahta
dellie iktemierien diédtemaaksoe maahta
biejesovvedh.

Gosse diédtemaaksoen stuaroom nænnoestidh
dellie dam krøøhkestidh mejtie maahta
slearasidh jis ij diédtem dåeredh, guktie
økonomije tsiekkie disse gie diédtem galka
dåeriedidh, jih dovne guktie jeatjah tsiekkieh.

Gåatomemoenehtse galka, jis diédtem ij
dåeredh, minngemosth maeksemestuaroom
nænnoestidh jih gåessie minngemes maeksedh.

Aartigkele 27

Gåatomemoenehtse maahta nænnoestidh
båatsoeburrie, båatsoesijte jallh saemiensijte
galka konvensjovnemaaksoem luhpehth
gåatomen åvteste maeksedh jis bovtsh aktede
rijhkeste Leah nubbene rïjhkesne
konvensjovnevåaromen namhtah, jallh jis
bovtsh jïjtsh rïjhkeste Leah dajvesne
konvensjovnen vuestie.

Gosse konvensjovnemaaksoen stuaroom
vierhtiedidh dellie vuesehten gaavntan
krøøhkestidh guktie meadtaladteme jih guktie
almetjen nuepie meadtaladtemem heerredidh.
Jis sjïere sjïekeh, dellie konvensjovnemaaksoe
maahta luajhtasovvedh.

Jis diédtemaaksoem minngemosth
nænnoestamme 26. aartigkelen gåalmede
boelhketjen mietie, dellie ij maehtieh
konvensjovnemaaksoem biejedh dan
meadtaladtemen åvteste mij jov diédtese.

Konvensjovnemaaksoem maeksedh eannan
nrieljie våhkoeh vaaseme dan nænnoestimmien

biejjien raejeste.

Aartigkele 28

Diedtemaaksoem jih konvensjovnamaaksoem
26. jih 27. artigkeleli mietie galka skálhtijen
naasjovnen valutese biejedh.

Diedtemaaksoem jih konvensjovnamaaksoem
galka Gåatomemoenehtsasse maeksedh jih
beetnegidie dan båtsoesijtese jallh
saemiensijtese vedtedh misse meadtaladteme,
jih dovne ráajvarimmide mah raastenbijjelen
båtsoese hījven.

Gåatomemoenehtsasse lea diedte
diedtemaaksoem jih konvensjovnamaaksoem
kriibpesjidh.

Kaapitele 7. Sjïere jiehtegh

Aartigkele 29

Gosse bovtsemierhkem tjaeliehtidh dellie
geehtedh jyøtjedahta jeatjah mierhkijste dennie
dajvesne dennie nubpene rījhkesne.
Tjaeliehtimmien åejvieh aktene rījhkesne
tjaeliehtimmien åejvieh nubpene rījhkesne
govlehte aerebi goh bovtsemierhkem tjaelehte.

Aartigkele 30

Jis Gåatomemoenehtse jallh
Njååhtjedimmiemoenehtse lea
nænnoestimmiem nænnoestamme mij
maahteme maeksemegoerehtæmman
våaroeminie sjidtedh jis dagkerem
nænnoestimmiem naasjovne åejvijste
nænnoestamme, dellie dihte guhte mij
nænnoestimmeste dijpesåvva dan Leah reaktah
moenehtsi vuestie goerehtimmiem biejedh
naasjovne laaken mietie. Goerehtimmie mij
guhten reaktavaeniedimmien bijre maahta
dennie rījhkesne tseegkesovvedh gusnie
reaktah vaenebh sjidtieh. Jeatjah gyhtjelassine
maahta goerehtimmiem dåapmastovli uvte
hiejmerījhkesne tseegkedh.

Aartigkele 31

Jis aktene rijkhesne baatsoen øornegem jeatjahtetieh jallh byjjes reeremem guktie reaktasubjekte mij daennie konvensjovnesne jeatjah nommem åadtje jallh jeatjah øørnegehammoem, dellie konvensjovnen jiehtegh nuhtjesovvedh dejtie reaktasubjektide mah Leah dej åvteste mah lin aerebi. Akten rijkhen reerenasse nubpien rijkhen reerenassesse dagkeri jeatjahtetemi bijre bæjhkohte jih dovne Gåatomemoenehtsasse jih Njååhtjedimmiemoenehtsasse.

Kaapitele 8. Faamoehkinie båtedh jih håsvedimmieraemie

Aartigkele 32

Gosse daate konvensjovne faamose båata, dellie protokolle Nøørjen jih Sveerjen gaskem dehtie jaepeste 1971 jåvlhasken 13. biejjeste bovtsegeerestahki tseagkomen jih dåvvomen bijre såemies gohkeldahkine rijkheraasten mietie (Noerhte-Trøøndelaagen jih Åarjel-Trøøndelaagen fylhkine jih Jiemteläänesne), dihte dellie orrije.

Aartigkele 33

Daam konvensjovnem dâhkasjehtedh jih dihte faamose båata luhkie-golme biejjieh mænngan goh mååhtedæjjah tjaalesigujmie sinsitnide bæjhkohtamme ihke dah naasjovne konstitusjovne barkoeh faamoehkasse båtedh dah tjirrehtamme Leah. Nøørjen jih Sveerjen teeksth Leah seamma faamojne. Konvensjovnem galka noerhtesaemien, luvlesaemien jih åarjelsaemien gielide jarkoestidh.

Aartigkele 34

Konvensjovne lea faamojne luhkie-golme jaepieh dehtie biejjeste gåessie faamoehkasse båata. Jis ij konvensjovne noelesovvh minngemes vijhte jaepieh dan boelhken minngiegietjien åvtelen, dellie luhkie vielie jaepieh håsvede jih dan mænngan vihth luhkie jaepieh, jis ij noelesovvh minngemes gøøkte

jaepieh dan vaeseme luhkiejaepieboelhken
minngiegietjien åvtelen.